

Kunskapsunderlag för Strategi för förorenade områden i Danderyd 2022 - 2025

Dokumentets syfte

I kunskapsunderlaget ges en bakgrund till strategin för arbete med förorenade områden. Först ges en sammanfattning av resultat från tidigare handlingsplaner och sedan en beskrivning av nuläget. Därefter ges en beskrivning av den fortsatta inriktningen.

Dokumentet gäller för

Kunskapsunderlaget gäller som utgångspunkt och referens för miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete med förorenade områden mellan 2022 och 2025.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Bakgrund	4
Länsstyrelsens inventering av misstänkt förorenade områden	4
Danderyds tidigare handlingsplaner för förorenade områden	4
Lägesbeskrivning	5
Förekomst av förorenade områden	5
Uppdatering av deponier och handelsträdgårdar.....	6
Kommunens tillsynsarbete	9
Kommunen som fastighetsägare.....	9
Styrande prioriteringsgrunder	9
Mål för arbetet med förorenade områden	10
Nationella miljömål	10
Regionala miljömål	10
Lokala miljömål	10
Strategi	10
Resursbehov	11
Aktivitets- och tidsplan	12
Referenser	13
Bilagor	13
Bilaga 1. Prioriterade objekt i riskklass 1	13
Bilaga 2. Prioriterade objekt i riskklass 2	14
Bilaga 3. Prioriterade objekt i riskklass 2 hamnsediment	14
Bilaga 4. Deponier.....	15
Bilaga 5. Handelsträdgårdar med växthus, undersökta	16
Bilaga 6. Handelsträdgårdar med växthus, ej undersökta.....	16

Sammanfattning

Detta kunskapsunderlag ger en bakgrund till miljö- och hälsoskydds-nämndens strategiska arbete med förorenade områden mellan 2022 och 2025. I kunskapsunderlaget ges först en sammanfattning av resultat från tidigare handlingsplaner och en beskrivning av nuläget. Därefter ges en beskrivning av den fortsatta inriktningen för att nå uppsatta mål.

Inom den första handlingsplanen för förorenade områden i Danderyd 2016-2018 granskades 104 misstänkt förorenade områden, varav 46 inventerades och riskklassades enligt MIFO 1. Målet med inventeringen var att få ett bra underlag för att prioritera vidare undersökningar och åtgärder av de områden som har högst risk. Av riskklassade objekt bedömdes sex stycken tillhöra riskklass 1 (mycket stor risk) och sju stycken riskklass 2 (stor risk). Av objekten i riskklass 1 var fyra båtuppställningsplatser, en brandövningsplats och en skjutbana.

Den andra handlingsplanen 2019-2021 innebar ansvarsutredningar av prioriterade riskklassade objekt för att sedan få till stånd undersökningar och åtgärder genom egeninitierad tillsyn. Planen innehöll också uppdatering av inventeringarna av branscherna deponier och handelsträdgårdar.

I Strategin för 2022-2025 ligger fokus på att fortsätta ansvarsutredningar och egeninitierad tillsyn för att följa upp undersökningar och saneringsåtgärder på de mest prioriterade förorenade områdena i kommunen. Parallellt ska bevakning ske vid planarbete, bygglov och ändringar av miljöfarliga verksamheter för att möjliggöra undersökningar av övriga misstänkt förorenade områden.

Bakgrund

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. På ett sådant område överskrider halterna av en förorening den lokala bakgrundshalten, det vill säga halten av ett ämne som förekommer naturligt i omgivningen. Området kan utgöras av mark, vatten, sediment och/eller byggnader och anläggningar.

Länsstyrelsens inventering av misstänkt förorenade områden

Länsstyrelsen har tidigare under en följd av år inventerat nedlagda verksamheter i branscher som kan ha haft negativ miljöpåverkan. Inventering har gjorts enligt MIFO-metodiken som utarbetats av bland andra Naturvårdsverket (Naturvårdsverket, 1999).

De insamlade uppgifterna registreras i en databas hos länsstyrelsen, Efterbehandlingsstödet (EBH-stödet). Ändamålet med databasen är att lagra uppgifter om förorenade, eventuellt förorenade och sanerade områden i Sverige. Informationen i databasen uppdateras när ny information tillkommer och används framför allt av länsstyrelsen och kommunen för att prioritera vilka områden som är i störst behov av undersökningar och åtgärder. Informationen har även ett stort värde för kommunen och exploitörer som underlag vid planering och byggande. Informationen i databasen är offentlig.

Danderyds tidigare handlingsplaner för förorenade områden

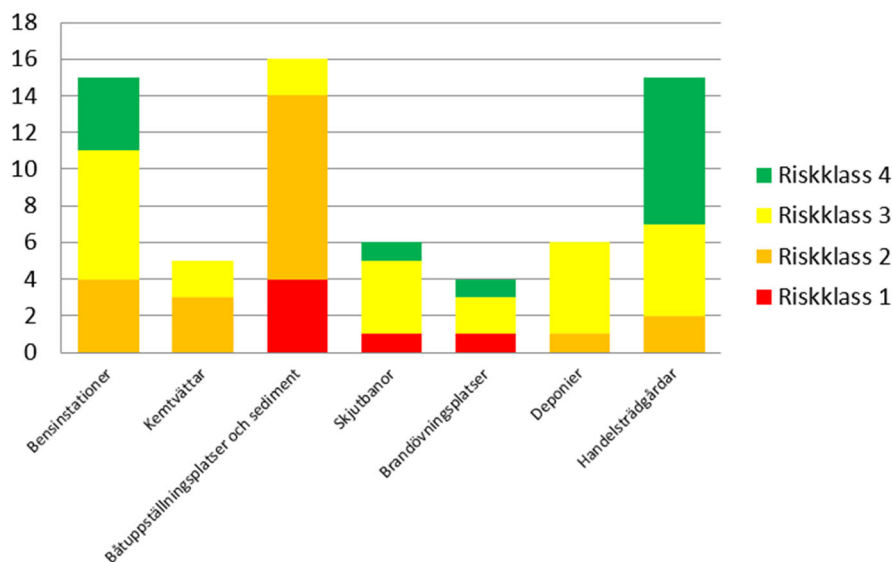
Danderyds kommun beslutade 2016 att komplettera och slutföra inventeringen av cirka 100 objekt som en del av handlingsplanen för förorenade områden i Danderyd 2016-2018 (Danderyds kommun, 2016). Målet med inventeringen var att få ett bra underlag för att prioritera vidare undersökningar och åtgärder av de områden som har högst risk.

Resultatet av inventeringen finns redovisat i handlingsplanen för förorenade områden i Danderyd 2019-2021 (Danderyds kommun, 2019), som också ger en detaljerad bakgrund till inventering och riskklassning och beskriver det fortsatta arbetet.

Lägesbeskrivning

Förekomst av förorenade områden

Misstänkt förorenade områden som bör prioriteras för vidare undersökningar är objekt i riskklass 1 och 2. Dessa uppgår till 24 stycken i kommunen (figur 2 och bilaga 1 och 2). Av objekten i riskklass 1 var fyra båtuppställningsplatser, en brandövningsplats och en skjutbana. Fördelningen av inventerade och riskklassade objekt inom olika branscher visas nedan (tabell 1).

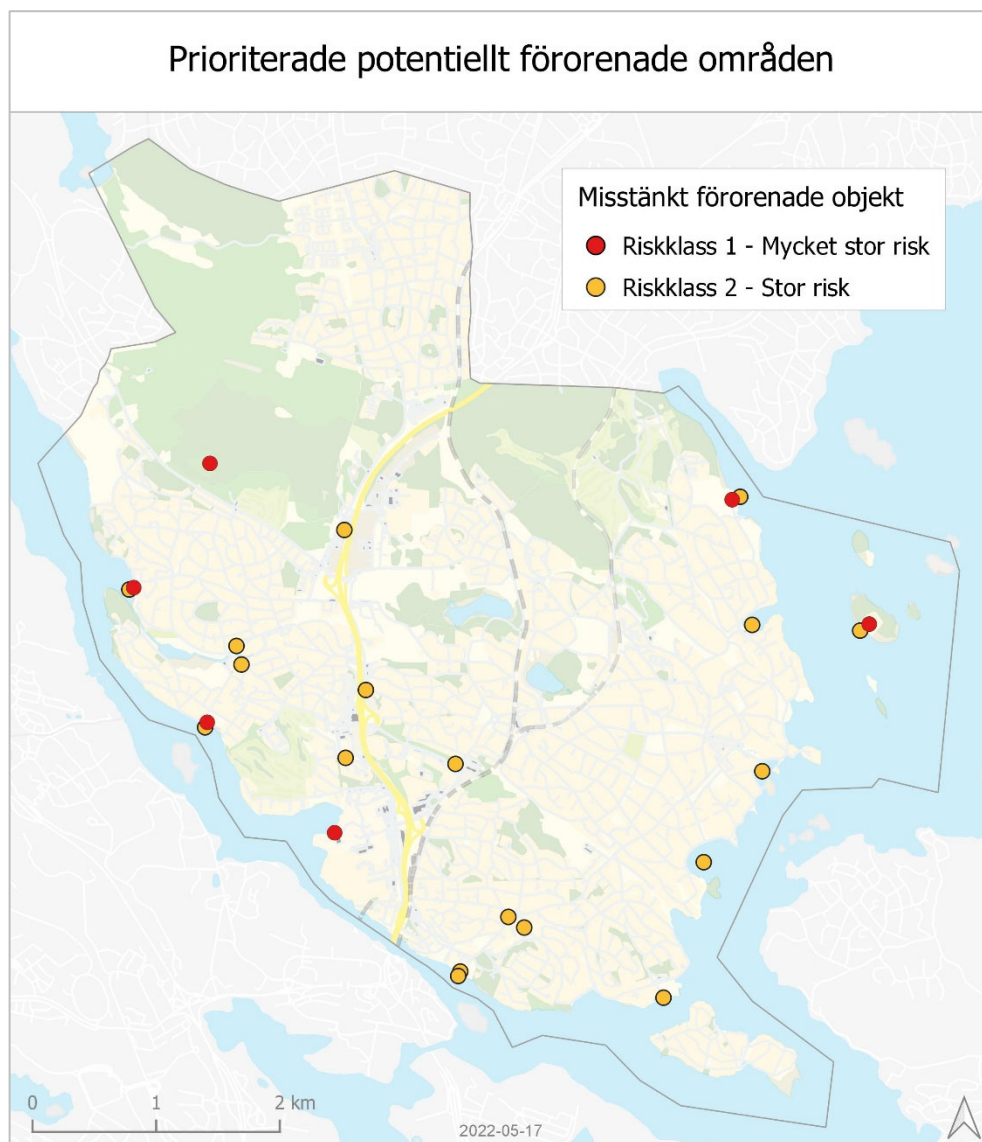

Tabell 1. Inventerade branschobjekt fördelade på riskklass i Danderyd.

För alla objekt i riskklass 1 har processer påbörjats med ansvarsutredningar, undersökningar och åtgärder som har genomförts och följts upp i varierande grad (bilaga 1). Vid dessa sex stycken objekt bedöms att arbetet behöver fortsätta under perioden 2022-2025.

För de objekt som finns i riskklass 2 har processen endast påbörjats i vissa fall. För dessa har processen påbörjats på grund av händelsestyrd tillsyn. Det har till exempel gjorts större ändringar på verksamheter i drift som har givit tillfälle att ställa krav på markundersökningar. Det har också förekommit markundersökningar föranledda av exploateringsärenden för bostäder (bilaga 2).

Bland objekten i riskklass 2 finns kemtvättar, bensinstationer och handelsträdgårdar. Många objekt i riskklass 2 är hamnsediment vid båtuppställningsplatser. Flera av dessa kan komma att undersökas och åtgärdas i samband med närliggande båtuppställningsplatser.

Figur 2. Prioriterade objekt i riskklass 1 och 2 i Danderyds kommun.

Uppdatering av deponier och handelsträdgårdar

Inom handlingsplanen 2019-2021 gjordes en uppdatering av tidigare inventeringar av branscherna deponier (gjord av Sörab 2011) och handelsträdgårdar (gjord av länsstyrelsen 2010-2012). Alla objekt inom dessa branscher i Danderyd utgörs av nedlagda verksamheter. Det var främst information från kommunens arkiv rörande ingående fastigheter samt resultat av undersökningar och åtgärder som kunde läggas till. Det gjordes inte någon ny riskklassning av objekten.

De till ytan största nedlagda deponierna i kommunen visas i figur 3. En sammanställning av information om objekten och de undersökningar som gjorts ges i bilaga 4.

Vissa små och osäkra deponiobjekt har inte tagits med i sammanställningen. Dessa finns dock kvar som objekt i länsstyrelsens databas EBH-stödet.

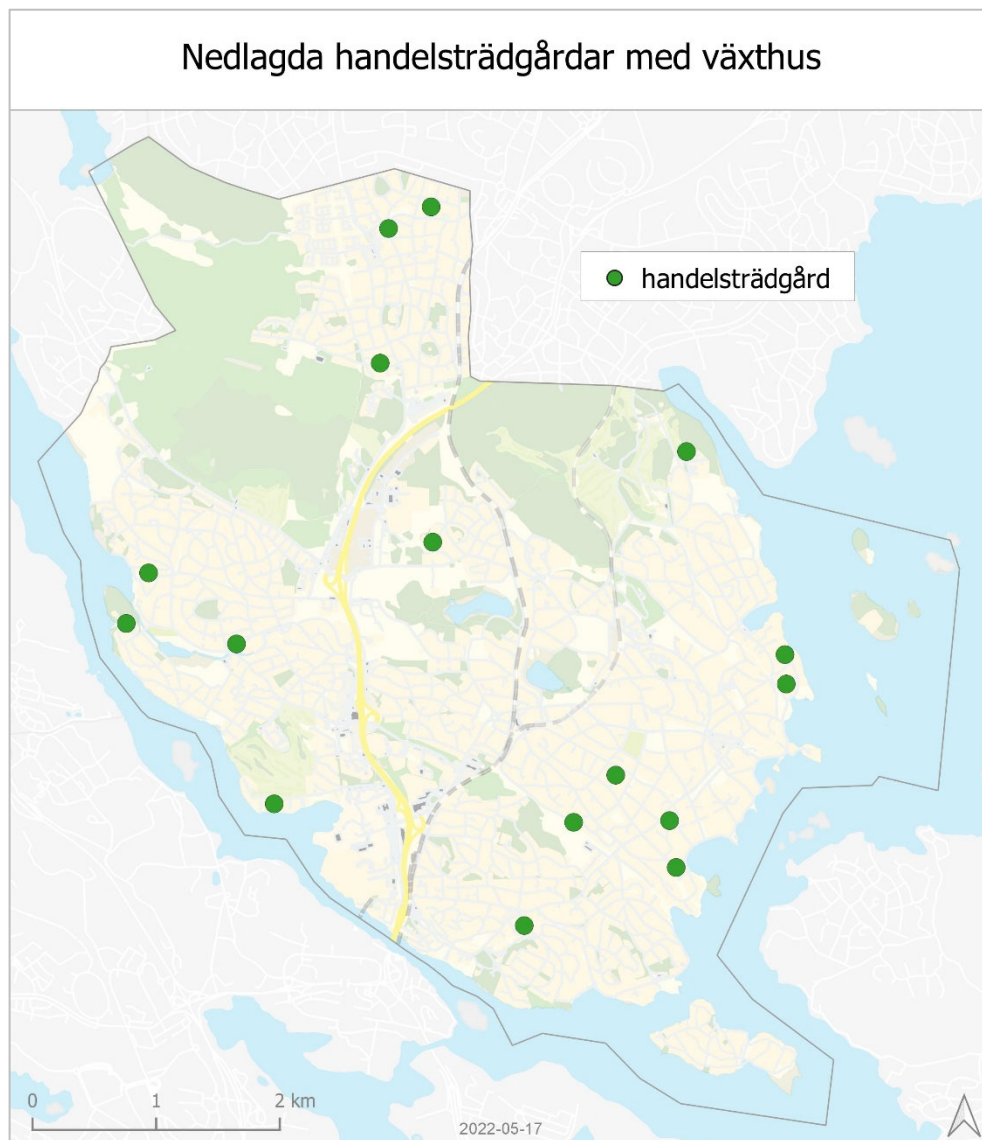
Figur 3. De största deponierna i Danderyds kommun.

Det är svårt att undersöka innehåll i deponier eftersom föroreningar kan förekomma ojämnt fördelat i massorna. De flesta objekten har delvis undersökts och åtgärdats på något sätt men kan eventuellt innehålla stora mängder föroreningar. Riskklassningen av deponierna är därför osäker.

En möjlighet att löpande övervaka deponier är att ha ett provtagningsprogram för lakvatten. Vid ett par av deponierna har det förekommit tidigare men avslutats efter bedömning att läckage av föroreningar är litet. Eftersom förhållanden inuti en deponi kan ändras över tid och vid ändrad vattennivå och ändrade klimatförhållanden kan det vara motiverat att fortsätta dessa provtagningsprogram i framtiden.

Uppdatering av inventeringen av handelsträdgårdar utgick från länsstyrelsens inventering i Danderyd som kompletterades med lokal information och uppgifter i kommunens arkiv. Vid granskningen användes kommunens kartor och plankartor från bygglovsärenden, den ekonomiska kartan från 1950 samt flygfoton och hembygdsföreningarnas publikationer.

Fokus var att försöka närmare bestämma utbredningen av verksamheten samt avgöra om och var odling i odlingsbäddar eller växthus förekommit. Det gäller speciellt perioden 1945-1970 när användningen av organiska bekämpningsmedel av typen DDT var vanlig. För 16 stycken objekt hittades information som styrkte att odling och växthus förekommit, medan sju stycken objekt bedömdes troligen vara enbart bostadsadresser på grund av små tomter och små bostadshus. För flera objekt uppdaterades också antalet fastigheter som berördes av verksamheten.

Figur 4. Nedlagda handelsträdgårdar med växthus i Danderyds kommun

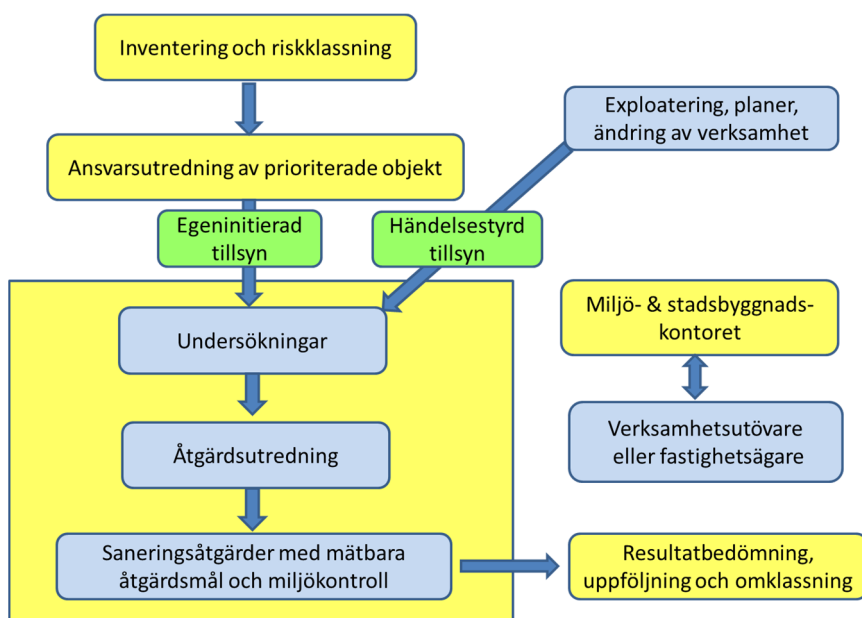
De 16 objekten redovisas i figur 4 samt bilaga 5 och 6. Två av objekten som givits riskklass 2 har lagts till bland prioriterade objekt i riskklass 2 (bilaga 2).

Undersökningar som gjorts vid två objekt i Danderyd i samband med exploatering för bostäder har visat förekomst av branschtypiska föroreningar som motiverat saneringsåtgärder.

Kommunens tillsynsarbete

Av de prioriterade objekten (riskklass 1 och 2) i kommunen ligger alla objekt på kommunens tillsynsansvar. Ärenden avseende förorenade områden kan indelas i egeninitierade respektive händelsestyrda ärendetyper. Det egeninitierade tillsynsarbetet ska styras mot de prioriterade objekten (figur 5).

Inom Danderyds kommun uppskattas att det årligen förekommer ett tiotal händelsestyrda exploateringsärenden eller andra planärenden som berör förorenade områden. Av objekten med riskklass 1 och 2 är det ett flertal som ligger i områden som kan komma att exploateras eller där markarbeten kan komma att göras inom en överskådlig framtid. Vissa av de inventerade och riskklassade områdena kommer härigenom att undersökas och åtgärdas.

Figur 5. Processteg i det egeninitierade och händelsestyrda tillsynsarbetet.

Kommunen som fastighetsägare

Kommunen berörs som fastighetsägare av ett flertal riskklassade områden. Kommunen kan genom sin nuvarande eller tidigare verksamhet även ha ansvaret för utredning och åtgärder för förorenade områden.

Styrande prioriteringsgrunder

Det finns behov av att övergripande prioritera mellan de förorenade områdena till följd av begränsade resurser. I Danderyds kommun har följande prioriteringsgrunder bedömts vara mest relevanta i tidigare handlingsplan:

- Objekt i riskklass 1 och 2
- Objekt nära skol- och bostadsområden där barn vistas
- Objekt nära känsliga naturområden

- Objekt med stora exponerings- och spridningsrisker (inklusive ras- och skredområden)

Eftersom inventering och riskklassning är slutförd är det naturligt att riskklass blir den viktigaste prioriteringsgrunden. I riskklassen vägs övriga prioriteringsgrunder in i bedömningen.

Mål för arbetet med förorenade områden

Nationella miljömål

Sveriges riksdag har beslutat om 16 nationella miljökvalitetsmål för Sveriges miljöpolitik. Det övergripande miljömålet är att vi till nästa generation ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Miljökvalitetsmålet Giftfri miljö definieras som: ”Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av samhället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrunds nivåerna”

Regionala miljömål

Länsstyrelsen i Stockholms län har en egen handlingsplan för förorenade områden där länsstyrelsen har tillsynsansvar. Länsstyrelsen ger också tillsynsvägledning till kommunerna för att genomföra handlingsplaner för förorenade områden som innebär ett mer strategiskt arbete med prioriterade förorenade områden.

Lokala miljömål

I miljö- och klimatprogram för Danderyds kommun 2021-2030 (Danderyds kommun, 2020) finns ett mål att antalet förorenade områden ska minska. I miljö- och klimatprogrammets verksamhetsstöd står bland annat att: ”Genom tillsyn ska ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade riskklassade objekt (riskklass 1 och 2) göras och vid behov ska åtgärder genomföras. Övriga objekt undersöks och åtgärdas genom tillsyn vid exploatering och byggande.” I kommunens översiktsplan (Danderyds kommun, 2022) står att: ”Arbete fortsätter enligt en handlingsplan för förorenade områden för att få till stånd undersökningar och vid behov åtgärder för prioriterade områden. Vissa prioriterade områden ligger i låglänta och strandnära områden som exempelvis båtuppställningsplatser och deponier. Dessa kan innebära speciellt stor risk för spridning av föroreningar i ett framtidsscenario med ökade vattenflöden och höjd havsnivå till följd av klimatförändringar”.

Strategi

För att nå uppsatta lokala mål och för att arbeta aktivt mot att nå miljökvalitetsmålet Giftfri miljö bedöms följande strategi vara nödvändig:

- Öka kunskapen om föroreningsituationen för objekt i riskklass 1 och 2 genom att göra ansvarsutredningar och verka genom tillsyn för att undersökningar genomförs och att åtgärder genomförs vid behov för dessa objekt.
- Initiera kontrollprogram för lakvatten vid de största deponierna i kommunen för att bevaka eventuella förändringar över tid.
- Inom stadsbyggnadsprocessen bevaka förekomsten av misstänkt förorenade områden vid arbete med planer och bygglov samt bevaka att undersökningar och efterbehandlingar genomförs vid behov.
- Vidmakthålla kompetens inom förorenade områden.

Resursbehov

I behovsutredning 2022-2024 bedöms att miljö- och stadsbyggnads-kontoret har tillräckliga resurser för att kunna arbeta enligt riktlinjerna med ansvarsbedömningar och initiala tillsynsåtgärder av prioriterade objekt.

När ansvarsutredningar är genomförda ska krav ställas på ansvariga verksamhetsutövare eller fastighetsägare för att få till stånd undersökningar. Resursbehovet för tillsyn och uppföljning i samband med undersökningar och åtgärder är osäkert och beroende av hur snabbt utredningar kan genomföras. Resursbehovet kan förväntas öka under perioden.

Aktivitets- och tidsplan

För att kunna nå målen med arbetet med förorenade områden bedöms följande aktiviteter behöva genomföras (tabell 2). Strategin omfattar såväl tillsyn som annat arbete med förorenade områden. Tillsynsinsatser specificeras närmare i Miljö- och hälsoskyddsnämndens behovsutredning för tillsyn och tillsynsplan.

Tabell 2. Aktiviteter enligt strategi för förorenade områden.

	Tidigare handlingsplan	Tidigare handlingsplan	Strategi för förorenade områden
År	2016-2018	2019-2021	2022- 2025
Inventering & riskklassning	104 objekt granskade 46 objekt riskklassade		
Kompletterande inventering		Deponier Handelsträdgårdar	
Ansvarsbedömning (utredning) av prioriterade objekt		5 st. Riskklass 1&2	2-4 st. / år Riskklass 1&2
Undersökningar och åtgärder genom egeninitierad tillsyn		4 st.	1-2 st. / år
Undersökningar och åtgärder genom händelsestyrd tillsyn		6 st.	1-2 st. / år
Uppdatering av databaser och kartskikt, Omklassning av objekt		2 gånger / år	2 gånger / år

Referenser

- Danderyds kommun. (2016). *Handlingsplan för förorenade områden i Danderyds kommun*. Danderyds kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämndens arkiv, dnr. 2015-5.
- Danderyds kommun. (2019). *Handlingsplan för förorenade områden i Danderyds kommun 2019-2021*. Miljö- och hälsoskyddsnämndens arkiv, dnr 2019-18.
- Danderyds kommun. (2020). *Miljö- och klimatprogram för Danderyds kommun 2021-2030, KF 2020-12-07 §158*.
- Danderyds kommun. (2022). *Översiktsplan för Danderyds kommun, antagen 2022-05-11, Dnr KS 2019/0261*.
- Naturvårdsverket. (1999). *Metodik för inventering av förorenade områden. Rapport 4918. Stockholm: Naturvårdsverket.*

Bilagor

Bilaga 1. Prioriterade objekt i riskklass 1

Objekt	Id	Risk- klass	Verksamhets- utövare	Fastighets- ägare	Ansvars- utredning/ - bedömning	Undersök- ning	Åtgärder/ kommentarer
Jaktskyttebana, Rinkebyskogen	126750	1	X	DK	X	X	Delåtgärdad. Föreläggande om nya nödvändiga åtgärder planeras
Brandövningsplats, Danderyds sjukhus	189129	1	X	X	(X)	X	Formell ansvarsutredning planeras. Undersökning och åtgärdsutredning pågående
Båtuppsällningsplats, Ranängens Fritidsbåthamn, Svalnäs	126830	1	X	DK	(X)	(X)	(1), (2)
Båtuppsällningsplats, Skogsviks båtklubb, Borgenviken	126681	1	X	DK	(X)	(X)	(1), (2)
Båtuppsällningsplats, Danderyds båtklubb, Nora Strand	126687	1	X	DK	(X)	(X)	(1), (2)
Båtuppsällningsplats, Djursholms båtvarv, Stora Skraggen	126615	1	X	X	(X)	(X)	(X) Båthallar undersökta och delåtgärdade. (1), (2)

Förklaringar: X= identifierad eller genomförd, (X)= delvis genomförd eller åtgärdad, DK= Danderyds kommun
(1)= Ansvarsutredning inför undersökning av mark gjord, (2)= Undersökning och sanering av båtbottnfärger på båtar pågår och planeras

Bilaga 2. Prioriterade objekt i riskklass 2

Objekt	Id	Risk-klass	Verksamhets-utövare	Fastighets-ägare	Ansvars-bedömning	Undersökning	Åtgärder/kommentarer
Båtuppsamlingsplats, Stocksunds båtklubb, Stocksunds hamn		2	X	DK	(X)	(X)	(X) Delåtgärdad
Norrorts kemiska tvätt, Edsviksvägen, Klingsta	126660	2	X	X	(X)	(X)	Undersökning genomförd, Åtgärd planeras
Anne-Maries Kemtvätt	126602	2	X	X	(X)		Undersökning i samband med ändring planeras
Stocksunds Kem och Press	126603	2	X	X			
Circle K automatstation (Ingo, Statoil)	126671	2	X	DK		(X)	(X), Delvis undersökt och åtgärdad vid ändring
Circle K Danderyd (Statoil)	126594	2	X	X		(X)	(X), Delvis undersökt och åtgärdad vid ändring
Nedlagd bensinstation, Esso Karlsrovägen	126786	2		X			
Fd Stockby trädgård i Stocksund	126842	2		X			
Fd Danderyds blomsterhandel, Danderyd	126736	2		X		(X)	(X), Delvis undersökt och åtgärdad vid ändring
Förklaringar: X= identifierad eller genomförd, (X)= delvis genomförd eller åtgärdad, DK= Danderyds kommun							

Bilaga 3. Prioriterade objekt i riskklass 2 hamnsediment

Objekt	Id	Risk-klass	Verksamhets-utövare	Fastighets-ägare	Ansvars-bedömning	Undersökning	Åtgärder/kommentarer
Hamnsediment, Skogsviks båtklubb, Borgenviken		2	X	DK		X	(1),(2)
Hamnsediment, Danderyds båtklubb, Nora Strand		2	X	DK			(1),(2)
Hamnsediment, Stocksunds båtklubb, Stocksunds hamn	126717	2	X	DK		(X)	(1),(2)
Hamnsediment, Tranholms-sundet, Stocksund	126720	2	X	DK			
Hamnsediment, Samsöviken, Djursholm	126723	2	X	DK		X	
Hamnsediment, Sveaviken, Djursholm	126721	2	X	DK			
Hamnsediment, Framnäsaviken, Djursholm	126726	2	X	DK			
Hamnsediment Ranängens Fritidsbåthamn, Svalnäs		2	X	DK			(1),(2)
Hamnsediment Djurholms båtvarv, Stora Skraggen		2	X	X			(1),(2)
Förklaringar: X= identifierad eller genomförd, (X)= delvis genomförd eller åtgärdad, DK= Danderyds kommun (1)= Ansvarsutredning inför undersökning av mark gjord, (2)= Undersökning och sanering av båtbottnfärger på båtar pågår och planeras							

Bilaga 4. Deponier

Inventerade deponier i storleksordning i Danderyds kommun						
Objekt	Yta (kvm)	Typ	Beskrivning	Undersökningar, åtgärder	Kända föroreningar	Risiklassning Sörab
Dalkarlskärr	58000	Schaktmassor, blandat avfall	Uppläggning av schakt- och fyllnads-massor från mitten av 1960-talet till mitten av 1980-talet. Snödeponi.	Delvis undersökt och sanerat vid byggnation av tennishall och tennisbanor i norra delen av området fanns 1-2 m sandiga schaktmassor ovanpå naturlig lera.	polyaromatiska kolväten (PAH), metaller, kolväten.	3
Danderyds-vallen	33000	Schaktmassor, blandat avfall?	Byggs 1931-36 på delvis sank mark vid Nora träsk. Utbyggnader under 1950- och 1960-talet.	Ej undersökt. Idrottsanläggningar sannolikt ovanpå schaktmassor och eventuellt blandat avfall.	?	3
Driving range	29000	Schaktmassor, blandat avfall, asfaltsrester	Tidigare upplagsområde för schaktmassor och gammal asfalt, byggavfall med mera. Omgjord till gräsbevuxen övningsplats för golf sedan 2007.	Undersökt 2006. Genomsnittlig mäktighet 1 m. På två platser 2 m lager med deponerad tjärasfalt. Åtgärdad 2007 genom anläggning av golfbana. Kontrollprogram på ytvatten under anläggningsarbetet.	polyaromatiska kolväten (PAH).	-
Santarara /Anneberg	29000	Hushållsavfall, blandat avfall	Djursholms sopstation från 1920-talet till slutet av 1940-talet. Sopförbränning ägde rum. Upplagsplats..	Undersökt och delvis sanerad vid bostadsbyggande år 2000 och 2012. Föroreningar jämnt fördelade i deponin. Massorna var inte homogena utan innehöll också skrot. Föroreningar kan finnas kvar under 2 m djup och under vägar.	polyaromatiska kolväten (PAH) Tungmetaller Arsenik Metaller Kolväten	3
Idavallen	10000	Hushållsavfall, blandat avfall	Avfallsdeponi från före 1919 till 1946. Upplagsplats på 1970-talet. Snödeponi 2000-talet. Nära förskola.	Gammal avslutad deponi. Delvis undersökt i det översta grusade ytskiktet. Ej undersökt på djupet.	?	4
Nora Strand	1700	Schaktmassor, blandat avfall	Deponering av massor och avfall på sankt område nära Edsviken 1949-1950. Nära båtuppställning, bostäder och lekplats.	Undersökt och åtgärdad genom täckning av deponiområdet och anläggning av översvämningsskydd vid stranden. Kontrollprogram genomfört under två år	polyaromatiska kolväten (PAH), tungmetaller, arsenik metaller	2

Bilaga 5. Handelsträdgårdar med växthus, undersökta

Inventerade nedlagda handelsträdgårdar med växthus, undersökta						
Id	Objekt	Fastigheter	Beskrivning	Undersökningar, åtgärder	Föreningar	Riskklassning
126737	f.d. Tingmans Blommor, Djursholm	8 st	Handelsträdgård med växthus. Undersökning och åtgärd gäller endast nr 5, 10, 11 samt del av Djursholm 2:185.	Undersökning och åtgärder 2016 vid exploatering för bostäder	DDT, gamla org. bekämpningsmedel. polyaromatiska kolväten (PAH). Bly, Arsenik	-
126736	Fd Danderyds blomsterhandel, Danderyd	7 st	Handelsträdgård med växthus fanns redan före 1938 och verksamheten hette då Nora handelsträdgård. 1994-2015 hette den Danderyds blomsterhandel. Nuvarande fastigheter jämfördes med gamla kartor och planer samt foton.	Har delvis undersökts och sanerats i samband med exploatering för bostäder	DDT, polyaromatiska kolväten (PAH). Arsenik	2

Bilaga 6. Handelsträdgårdar med växthus, ej undersökta

Inventerade nedlagda handelsträdgårdar med växthus, ej undersökta				
Id	Objekt	Fastigheter	Beskrivning	Riskklass
126842	Fd Stockby trädgård i Stocksund	5 st	Verksamhetens huvudbyggnad låg på nr 5. Växthusen på nr 7 och 8. På nr 8 vid gränsen till nr 4 fanns ett mindre hus 1934 men det var borta 1954. 1954 byggdes en ny affär och bostad på nr 5 och 1955 ett nytt växthus i anslutning till huset på samma tomt. Övriga avstyckade tomter bebyggdes med bostäder vid samma tid.	2
126770	fd Svalnäs htrg, Djursholm	2 st		3
126793	fd Almgrens htrg, Enebyberg	6 st	Sannolikt också odling på nr 21-24	3
126809	fd Karl Nylöfs htrg, Djursholm	3 st	Växthus byggdes 1911 och låg på nr 12. 1958 byggdes bostadshus där växthusen stått.	3
126820	fd Swärds Orkideodling i Enebyberg	2 st	Ett växthus byggdes 1938 på nuvarande nr 11 som sträckte sig in på nr 4. Det fanns kvar 1950. 1962 bebyggdes nr 4 och växthuset var rivet.	4
126836	fd Hansson Erlands htrg, Djursholm	2 st	Trädgårdsmästarbostaden sammanbyggd med växthus och låg på nr 3. Nybyggnad av bostadshus på platsen 1985. nr 4 avskild och bebyggd 1942.	3
181705	Fd Solviks trädgård, Djursholm	7 st	Växthuset låg på nuvarande nr 14. Avstyckning av tomter och bostadsbyggande från 1970.	4
126802	fd Östermans htrg, Enebyberg	6 st	Ett av växthusen stod på nr 15. Odling bedrevs också på nr 19 och 26 enligt flygfoto.	4
181715	fd Kevinge htrg, Danderyd	4 st	Växthus låg på nr 6 enligt ekonomiska kartan. Bostadshus ändrades/byggdes 1944 och 1963.	4
181707	fd Nilssons htrg, Djursholm	3 st	Trädgårdsmästarbostaden sammanbyggd med växthus 1944 och låg på nr 2. bostadsbyggnad på nr 1 1958.	3
126792	fd Borgens htrg, Danderyd	5 st	Inga tecken på handelsträdgård i planer och bygglov men odlingar med växthus finns dokumenterade med foton och på ekonomiska kartan. Pensionatrörelse bedrevs 1947-1963. nr mest berörd och är forskola idag.	4
126777	fd htrg vid Skogsviks gård, Danderyd	11 st	Fastigheter på trädgårdsmark lades till efter jämförelse med ekonomiska kartan 1950. Bebyggdes dock med bostäder snart efter 1945, dvs sannolikt inga organiska bekämpningsmedel.	4
181706	fd Ysätervägens htrg, Djursholm	2 st	Verksamheten fanns åtminstone mellan mitten av 1920-talet till början av 1950-talet. Ek kartan visar ett troligt växthus på nuvarande nr 19.	4
	fd Hagstedts htrg, Djursholm	5 st	Verksamheten annonserade på 1920-talet. Avstyckning av tomter för bostäder gjordes 1964. växthus stod på nr 6 enligt ekonomiska kartan och kommunens plankarta.	4